

Αρχική κατάρτιση δικαστών και εισαγγελέων στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Περιεχόμενο που
παρέχεται από
Κύπρος

Κύπρος

Δικαστής

Γενική περιγραφή

Η Σχολή Δικαστών Κύπρου, που ιδρύθηκε επίσημα το 2020 (Νόμος 101(I)/2020), είναι υπεύθυνη για την παροχή εκπαίδευσης στο Δικαστικό Σώμα το οποίο ανέρχεται σήμερα σε 130 Δικαστές. Ως Σχολή, ο κύριος στόχος μας είναι η παροχή συνεχής εκπαίδευσης που περιλαμβάνει θέματα Ευρωπαϊκού Δικαίου καθώς επίσης δικαστικές δεξιότητες (Judgcraft) και εκπαίδευση στην εθνική νομοθεσία.

Σε αντίθεση με άλλες σχολές μη κοινού δικαίου (non-common law) στην Ευρώπη, που παρέχουν εκπαίδευση σε ασκούμενους Δικαστές πριν από το διορισμό τους, η Κύπρος διαφέρει στο ότι οι Δικαστές δεν υποβάλλονται σε εκπαίδευση πριν από το διορισμό τους. Επιπλέον, δεδομένου του μεγέθους της χώρας και της περιορισμένης ετήσιας πρόσληψης Δικαστών, δεν είναι πάντα εφικτό να διοργανωθούν δραστηριότητες αρχικής κατάρτισης για πολύ μικρό αριθμό Δικαστών. Από αυτή την άποψη, η αρχική εκπαίδευση δεν προσφέρεται σε ετήσια ή σε συχνή βάση. Συνήθως νέοι Δικαστές διορίζονται μετά από προαγωγές και συνταξιοδοτήσεις των Δικαστών, επομένως μπορεί να υπάρχουν μόνο 1-2 διορισμοί ετησίως. Τα έτη 2020 και 2021 αποτελούν εξαίρεση, όπου διορίστηκαν 12-15 νέοι Δικαστές περίπου για κάθε χρόνο. Ως εκ τούτου, από το 2020 μπορέσαμε να οργανώσουμε Πρόγραμμα αρχικής εκπαίδευσης.

Μόλις διοριστούν οι Δικαστές, λαμβάνουν μέρος σε Πρόγραμμα εισαγωγής και ενσωμάτωσης, παρακολουθώντας ανώτερους Δικαστές. Μετά το εισαγωγικό Πρόγραμμα, παρέχεται αρχική εκπαίδευση, όπου είναι δυνατόν, σε νεοδιορισμένους Δικαστές ανεξαρτήτως δικαιοδοσίας. (Δείτε το ερ.3 παρακάτω για λεπτομέρειες). Αυτό γίνεται μέσα στα πρώτα 1-2 χρόνια του διορισμού του Δικαστή. Δεν γίνεται διαφοροποίηση ως προς τον τύπο των Δικαστών καθώς το Πρόγραμμα αρχικής εκπαίδευσης περιλαμβάνει Πρόγραμμα Δικαστικών Δεξιοτήτων (Judgcraft). Η εκπαίδευση, όταν προσφέρεται, είναι υποχρεωτική και στοχεύουμε στη συμμετοχή τουλάχιστον 15 Δικαστών.

Τέλος, στην Κύπρο, ως χώρα που ακολουθεί το σύστημα του κοινού δικαίου, οι Εισαγγελείς δεν θεωρούνται μέρος του Δικαστικού Σώματος. Ως εκ τούτου η Σχολή δεν είναι υπεύθυνη για την εκπαίδευσή τους, αλλά συντονίζει τη συμμετοχή τους σε εκπαιδευτικά σεμινάρια του EJTN.

Πρόσβαση στην αρχική κατάρτιση

Όπως έχει αναφερθεί πιο πάνω, η αρχική εκπαίδευση των Δικαστών στην Κύπρο πραγματοποιείται μετά από τον διορισμό τους. Από αυτή την άποψη, δεν υπάρχουν όροι πρόσβασης ή διαδικασία πρόσληψης για συμμετοχή στην αρχική εκπαίδευση για τους Δικαστές.

Μορφή και περιεχόμενο της αρχικής κατάρτισης

Οι νεοδιορισθέντες Δικαστές λαμβάνουν μέρος σε Πρόγραμμα εισαγωγής και ενσωμάτωσης για περίοδο 10-15 ημερών πριν αναλάβουν τα επίσημα καθήκοντά τους στην έδρα. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, βρίσκονται υπό την επίβλεψη ενός Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ο οποίος αναθέτει τον νεοδιορισμένο

Δικαστή σε έναν Πρόεδρο Δικαστηρίου που θα είναι υπεύθυνος για το εισαγωγικό πρόγραμμα, για την επίλυση αποριών που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια αυτής της εισαγωγικής περιόδου και που καθοδηγεί τον νεοδιορισμένο Δικαστή στα καθημερινά ζητήματα που προκύπτουν στις δικαστικές διαδικασίες. Κατά τη διάρκεια της περιόδου εισαγωγής, οι νεοδιορισμένοι Δικαστές παρακολουθούν Δικαστές στο δικαστήριο, επισκέπτονται τα Πρωτοκολλητεία και συναντούν άλλους Δικαστές.

Από το 2020, δεδομένης της μεγάλης πρόσληψης Δικαστών, προσφέρουμε το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Δικαστικές Δεξιότητες (Judgecraft) ως μέρος της αρχικής εκπαίδευσης των Δικαστών. Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει εκπαίδευση σχετικά με τη Δικαστική Ηθική και Συμπεριφορά, τη Μη Συνειδητή Προκατάληψη, τη Δικαστική Αντοχή και την ετοιμασία και εκφώνηση Προφορικών Αποφάσεων. Οι Δικαστές εκπαιδεύονται από πιστοποιημένους εκπαιδευτές της Σχολής που χρησιμοποιούν ένα συνδυασμό εκπαιδευτικών τεχνικών όπως παρουσιάσεις, βίντεο, ομαδικές ασκήσεις, μελέτες περιπτώσεων και συζητήσεις ολομέλειας.

Οι νεοδιορισθέντες δικαστές επιλέγονται επίσης για να συμμετάσχουν σε σεμινάρια που διοργανώνονται από το ERA, το EJTN, καθώς επίσης και σε άλλες εκπαιδεύσεις στο εξωτερικό αμέσως μετά τον διορισμό τους.

Τερματισμός της διαδικασίας αρχικής κατάρτισης και απόκτησης προσόντων

Η Κύπρος δεν ακολουθεί αυτό το μοντέλο για τους Δικαστές. Η Σχολή δεν εμπλέκεται με κανέναν τρόπο στην διαδικασία πρόσληψης Δικαστών. Όπως προαναφέρθηκε, η αρχική εκπαίδευση πραγματοποιείται μετά από τον διορισμό στο Δικαστικό Σώμα, επομένως δεν αποτελεί βήμα στη διαδικασία πρόσληψης. Δεν υπάρχουν τελικές εξετάσεις ή περαιτέρω διαδικασία πρόσληψης. Η Σχολή εκδίδει βεβαίωση συμμετοχής η οποία κατατίθεται στα αρχεία του Ανωτάτου Δικαστηρίου και στα αρχεία προσωπικής ανάπτυξης των Δικαστών.

Εισαγγελείς

Γενική περιγραφή

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, σύμφωνα με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, προΐσταται της Νομικής Υπηρεσίας του κράτους, η οποία είναι ανεξάρτητη υπηρεσία και δεν υπάγεται σε κανένα υπουργείο. Ο Γενικός Εισαγγελέας είναι ο νομικός σύμβουλος της Δημοκρατίας, του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Υπουργικού Συμβουλίου και των Υπουργών και μπορεί να κινεί, να διεξάγει και να διακόπτει διαδικασίες ή διώξεις, πάντοτε με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον εναντίον οποιουδήποτε προσώπου στη Δημοκρατία για οποιοδήποτε αδίκημα. Η εξουσία αυτή μπορεί να ασκείται από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω νομικών λειτουργιών που υπάγονται σε αυτόν και ενεργούν υπό και σύμφωνα με τις οδηγίες του.

Στον Γενικό Εισαγγελέα υπάγονται τα μέλη της Νομικής Υπηρεσίας (Δικηγόροι της Δημοκρατίας, Δικηγόροι της Δημοκρατίας Α΄, Ανώτεροι Δικηγόροι και Εισαγγελείς), που ασκούν νομικά καθήκοντα στη βάση τομέων εξειδίκευσης και οι οποίοι χειρίζονται τις υποθέσεις, που άπτονται των αρμοδιοτήτων της Νομικής Υπηρεσίας, ενώπιον όλων των δικαστηρίων της Δημοκρατίας. Επιπρόσθετα, στον Γενικό Εισαγγελέα υπάγονται και οι Δημόσιοι Κατήγοροι, οι οποίοι είναι αποκλειστικά επιφορτισμένοι με το χειρισμό ποινικών υποθέσεων, μόνον σε επίπεδο Επαρχιακών Δικαστηρίων.

Η πρόσληψη Δικηγόρων της Δημοκρατίας και Δημόσιων Κατηγόρων γίνεται στη βάση Σχεδίων Υπηρεσίας που θέτουν ως απαραίτητο προσόν την εγγραφή στο Μητρώο Δικηγόρων. Η εγγραφή εξασφαλίζεται στη βάση του περί Δικηγόρων Νόμου, Κεφ. 2, με την επιτυχία σε γραπτές εξετάσεις του Νομικού Συμβουλίου και τη συμπλήρωση ενός έτους πρακτικής άσκησης. Για τη θέση Δικηγόρου της Δημοκρατίας απαιτείται επίσης απαιτούμενη πείρα τριών ετών άσκησης της δικηγορίας μετά την εγγραφή στο Μητρώο. Σε περίπτωση πρόσληψης σε ανώτερη θέση και όχι σε επίπεδο εισδοχής, το Σχέδιο Υπηρεσίας προαπαιτεί περισσότερα χρόνια άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος.

Με την ένταξη νεοεισερχομένων στην Υπηρεσία, δεν προνοείται συγκεκριμένο πρόγραμμα κατάρτισης με υποχρεωτική παρακολούθηση, αξιολόγηση ή απόκτηση συγκεκριμένου προσόντος, καθώς τα πιο πάνω θεωρούνται κατ' αρχάς επαρκή για την άσκηση των καθηκόντων σε συνδυασμό με την αξιολόγηση των υποψηφίων πριν την πρόσληψή τους με γραπτή ή προφορική εξέταση καθώς και των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προσόντων που κατέχουν, σύμφωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας. Παρά τα πιο πάνω, οι νεοεισερχόμενοι υπόκεινται σε δοκιμαστική περίοδο δύο ετών, κατά την οποία αξιολογούνται ανά εξάμηνο από τους προϊστάμενούς τους, πριν από την επικύρωση του διορισμού τους.

Περαιτέρω, το 2022 ιδρύθηκε η Ακαδημία της Νομικής Υπηρεσίας, η οποία, σύμφωνα με την ιδρυτική Εγκύκλιό της, αποσκοπεί στην ανάπτυξη και προώθηση προγραμμάτων βασικής εκπαίδευσης νεοεισερχομένων λειτουργών, στη διά βίου εκπαίδευση των λειτουργών σε εξειδικευμένα νομικά και άλλα ζητήματα, στην ανάπτυξη και ενίσχυση της δέουσας επαγγελματικής κουλτούρας και την εμπέδωση κανόνων δεοντολογίας, και στην επιμόρφωση λειτουργών του Δημοσίου και άλλων φορέων σε θέματα αρμοδιότητας της Νομικής Υπηρεσίας. Ο πρώτος άξονας δράσης της Ακαδημίας αφορά στην εκπαίδευση των λειτουργών της Νομικής Υπηρεσίας και ο δεύτερος την εκπαίδευση και ενημέρωση άλλων οργανισμών και φορέων.

Πρόσβαση στην αρχική κατάρτιση

Όπως αναφέρεται ανωτέρω, η αρχική κατάρτιση, αν και μη υποχρεωτική, εμπίπτει στον Πρώτο Πυλώνα δράσης της Ακαδημίας της Νομικής Υπηρεσίας. Ειδικότερα, σε σχέση με τον Πρώτο Πυλώνα, υπάρχουν τρεις άξονες εκπαίδευσης:

- Βασική εκπαίδευση νεοεισερχόμενων
- Μετεκπαίδευση σε κάθε βαθμό ιεραρχίας
- Διά βίου εκπαίδευση και κατάρτιση

Συναφώς, η πρόσβαση στην αρχική κατάρτιση παρέχεται με την πρόσληψη των νεοεισερχόμενων και/ή την προαγωγή τους στον επόμενο βαθμό ιεραρχίας.

Μορφή και περιεχόμενο της αρχικής κατάρτισης

Ξεκινώντας από τον Φεβρουάριο του 2023, η Ακαδημία εγκαινίασε κύκλο εισαγωγικών ενημερωτικών διαλέξεων για τις εξουσίες, τα καθήκοντα, τις αρμοδιότητες και το έργο του κάθε τομέα της Νομικής Υπηρεσίας. Στο πλαίσιο αυτό, ορίστηκαν και λειτουργοί – σύνδεσμοι από κάθε τομέα για σκοπούς της βασικής εκπαίδευσης.

Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν παρουσιάσεις των τομέων/υποτομέων: δικαίου Ευρωπαϊκής Ένωσης, δημοσιονομικού δικαίου, εσόδων-εξόδων, διεθνούς δικαίου, ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αστικού δικαίου, ποινικού δικαίου, γνωμοδοτήσεων διοικητικού δικαίου, Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ), προσφυγών διοικητικού δικαστηρίου διεθνούς προστασίας, καθώς και παρουσίαση των νέων κανονισμών πολιτικής δικονομίας. Ακόμη, κατά τον Απρίλιο 2024, πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτική εβδομάδα για 27 νεοεισερχόμενους Δικηγόρους της Δημοκρατίας, με διαλέξεις για τα πιο πάνω θέματα.

Τερματισμός της διαδικασίας αρχικής κατάρτισης και απόκτησης προσόντων

Όπως αναφέρεται πιο πάνω, μετά την ένταξη νεοπροφληφθέντων δικηγόρων στην Νομική Υπηρεσία σε οποιαδήποτε βαθμίδα, δεν προνοείται πρόγραμμα κατάρτισης με υποχρεωτική παρακολούθηση ή αξιολόγηση και η πρόσληψη δεν τελεί υπό την αίρεση απόκτησης οποιουδήποτε περαιτέρω συγκεκριμένου προσόντος ή τίτλου.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 08/06/2026

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.